

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Etenduskunstide osakond

tantsukunsti õppekava

Karl Kask

**GRUPI MIKROKLIIMA SUHE GRUPI
TANTSUTEHNILISE ARENGUGA**

Lõputöö

Juhendaja: Anu Sööt, PhD

Kaitsmisele lubatud:

(juhendaja allkiri)

Viljandi 2019

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	3
1. GRUPI MIKROLIIMA	4
1.1 Mikrokliima arengu etapid	4
1.2 Õppimine avastuse või probleemilahenduse teel.....	7
1.3 Hip-hop tantsustiili põhiprintsiibid.....	8
2. UURIMISMEETOD	10
3. TULEMUSED JA JÄRELDUSED	12
3.1 Tulemused.....	12
3.2 Järeldused	13
3.3 Eneserefleksioon.....	14
KOKKUVÕTE	16
KASUTATUD ALLIKAD	17
LISAD.....	18
SUMMARY.....	19

SISSEJUHATUS

Aastate jooksul olen olnud erinevades tantsukoolides kas õpilase või õpetajana. Olen märganud, et õpilased on harjunud formaadiga, kus õpetaja on ees ning õpilased teevad järgi. Paraku aga puudub või on minimaalselt kogemust iseseisvalt grupi koosseisus koreograafia kontekstis probleeme/ülesandeid lahendada. Sellest ka minu huvi uurida, kuidas õpilased sellega toime tulevad, kuidas grupi mikrokliima mõjutab protsessi edasiliikumist või vastupidi.

Antud kontekstis kasutasin vahendina hip-hop tantsustiili, läbi mille õpilased ülesandeid lahendasid. Kuigi hip-hop tantsustiili võib ka üksi praktiseerida, siis käesolevas töös oli see uuritavate gruppide ühine huviala, mille pärast need grupid koos käisid, st seda koos ühiselt harrastasid. Nii on käesolevas uurimuses koos kaks poolt, esmalt algpõhjus ja vahend – hip-hop tantsustiili rühmas harjutamine, millest kasvas välja teine pool, erinevused õpitava materjali omandamises, mis kas toetas või takistas rühma tantsutehnilist arengut. Sellest kasvas välja töö eesmärk, leida põhjus ühesuguse metoodikaga ühe õpetaja poolt sarnastele gruppidele tantsu õpetades gruppide erinevates tantsutehnilistes arengukiirustes. **Töös otsisin vastust uurimusküsimusele, kuidas mõjutas mikrokliima grupi tantsutehnilist arengut läbi hip-hop tantsustiili kahe põhiprintsiibi, võrdlevalt kahe hip-hop tantsustiili harrastava grupi näitel.** Gruppide võrdlusanalüüsis tuginesin enda, kui nende kahe grupi õpetaja, vaatluste tulemustele ja analüüsisin tulemusi tuginedes meeskonna mikrokliima viiele etapile.

Töö koosneb kolmest peatükist, millest esimeses avasin mikrokliima mõiste, selle suhte õppeprotsessi koos tantsutehnilise arenguga ning õpetamiseetodi, mida kasutasin. Teises osas kirjutasin lahti mõlema grupiga seonduva info, mille teadmist selle töö kontekstis vajalikuks pidasin ning kokkuvõtvalt õppeprotsessi ja enda rolli selles. Kolmandas osas tõin välja kahe grupi tulemused, järeldused ning eneserefleksiooni.

1. GRUPI MIKROLIIMA

Eesti Keele Instituudi definitsiooni järgi tähendab mikrokliima omavahelist läbisaamist, emotsionaalset õhustikku mingis kollektiivis, perekonnas (www.eki.ee).

Rakenduspedagoogika õpiku kontekstis mõistetakse mikrokliima mõiste all õppes valitsevat keskkonda või miljööd. Õpetaja saab hea mikrokliima loomisel kaasa aidata, olles sõbralik, vastutulelik, kuulates õpilaste küsimusi ning neile vastates. Kõige tähtsam on võtta õpilasi tõsiselt (Carlsen 2002, lk 117).

1.1 Mikrokliima arengu etapid

Anneli Salk-i poolt väljastatud artiklile tuginedes areneb meeskonna mikrokliima viie etapiga:

Esimene etapp: meeskonnas domineerivate hoiakute kujunemine:

Lähtuvalt meeskonna tööpetsiifikast kujunevad sellel perioodil välja tüüphiakud ning sellega seoses ka inimestevahelised suhted. Suhetele suunatud tegevuses on põhiorhk tunnetel ja vastastikuse koostöö kujunemisel. Grupis püütakse luua kõigile aktsepteeritavad meetodid või reeglid, läbi mille saab saavutada grupile püstitatud eesmärgid. Selles etapis kujuneb välja grupi mikrokliima alus, mis hakkab mõjutama töökeskkonda (Salk, 2003). Antud töö raames läbiviidud protsessis toimus selles faasis ülesannete jaotus grupiliikmete vahel.

Teine etapp: meeskonnas valitsevate hoiakute redigeerimine:

Tekivad esialgsed hoiakud/reeglid, mis grupisiseselt püstitati, kuid need ei pruugi alati anda soovitud tulemusi, mis tähendab, et neid peab vajadusel kohandama arvestades grupiliikmete iseärasustega, ning lähtudes eesolevatest ülesannetest. Selles etapis võib esineda grupiliikmete vahel lahkkelisid. Nende eiramine või vältimine võib grupi arengut pikalt kinni hoida. Seega parim, mida selles etapis saab teha, on avalikult ning konstruktiiivselt tekkinud konfliktid lahendada grupi siseselt. Seda etappi iseloomustavad muutused püstitatud eesmärgi saavutamise suhtes (Salk, 2003). Läbiviidud uurimisprotsessis toimus selles faasis arutelu, millistes joonistes valminud tantsutehnikat rakendada, kes selles joonises kus asetseb ja miks.

Kolmas etapp: meeskonna mikrokliima normaliseerumine:

Hakkab välja kujunema või on juba välja kujunenud aktsepteeritus grupiliikmete iseärasuste suhtes. Grupi liikmed on avatud või lausa motiveeritud looma kompromisse, et ette antud ülesanne saaks võimalikult efektiivse lahenduse. Grupi liikmetel tekib grupi, kui terviku tajus ning kujunevad grupi liikmete ühised hoiakud ehk kirjutamata reeglid (sealsamas). Uurimisprotsessis toimus selles faasis eelmises etapis esile kerkinud probleemide lahendamine läbi katsetuste ja arutelu.

Neljäs etapp: meeskonna mikrokliima toimimine:

Kujuneb välja stabiilne mikrokliima. Stabiilne mikrokliima väljendub iga grupi liikme koostöövalmiduses, valmiduses pakkuda abi teistele liikmetele ning oskus ja julgus küsida abistavaid küsimusi ülesandest lähtuvalt. Antud etapis jõutakse kompromissini kiiresti ning lihtsalt. Seda võib takistada, kui grupi kirjutamata reeglid pole kõigile selgelt arusaadavad. Näiteks, kui grupis on keegi, kes väldib meeskonna tööd, ning tahab pigem proovida ülesande lahenduseni jõuda iseseisvalt. Kui endiselt on grupis inimesi, kelle hoiakud ei kattu grupi kui terviku hoiakutega, on parim lahendus mikrokliima stabiliseerumiseks selle inimese grupist lahkumine (sealsamas). Enda uurimisprotsessis toimus selles faasis teatud mallide kujunemine probleemide lahendamiseks. Grupp oli aru saanud milline probleemile lähenemise viis grupisiseselt kõige paremini toimib, ning oskas seda vajadusel kasutada.

Viies etapp: meeskonna mikrokliima teisenemine:

Selles etapis on kõige tähtsam grupil omada võimekust kohaneda muutuvate tingimustega, lahendada võimalikult kiiresti uusi ülesandeid, hoides hoiakuid, mis tekkisid mikrokliima kujunemise algaasis (Salk, 2003). Uurimis protsessis toimus selles faasis grupil kohanemisvõime. Kui selgus, et mingid koreograafilised lahendused ei toimi, suudeti grupisiseselt leida uus lahendus võimalikult kiiresti ning ilma konfliktiteta.

Grupi koosseisu muutumisest:

See, kui palju mõjutab grupi koosseisu muutus mikrokliima arengut (kas keegi lahkub grupist või keegi lisandub), sõltub eelkõige protsessi lõppeesmärgist ning selles püstitatud ülesannetest. Lisaks sõltub mõjutuse suurus ka sellest, mis etapi ajal grupi koosseis muutub. Kui grupi koosseis muutub enne neljandat faasi, algab kogu mikrokliima kujunemise protsess algusest. Kui koosseis muutub siis, kui neljas mikrokliima arenguetapp on saavutatud, on muutused minimaalsed. Kuna grupisiseselt on kokku lepitud kirjutamata reeglid, mis protsessi kontekstis toimivad, ei ole vaja teha muud, kui uuele liikmele reeglid arusaadavaks teha või liikme lahkumisel vastutus olemasolevate liikmete vahel uuesti ära jaotada. Protsessi lõppeesmärk või ülesannete sisu mõjutus mikrokliima arengule sõltub grupiliikmete kogemustest. Kui liige grupist lahkub, kas on keegi olemasolevatest liikmetest kompetentne lahkunud liikmele määratud ülesannet lahendama? Kui gruppi lisandub uus inimene, siis milline on tema kompetentsus panustada lõppeesmärgi saavutamisse? Üldistatud vastust nendele küsimustele anda pole võimalik. Vastus sõltub protsessist ja ülesannetest, mida protsess endas sisaldab.

Koreograafia loomise kontekstis on keskkond mikrokliima arenguks soodne, kuna ülesandeid täidetakse läbi liikumise. Liikumine stimuleerib aju ning nõuab ja ka tekitab energiat. See tähendab, et õpilase tähelepanu on maksimaalselt ülesande täitmise juures (Minton, 2016).

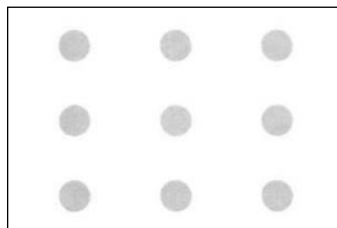
1.2 Õppimine avastuse või probleemilahenduse teel

Õppimine avastuse või probleemilahenduse teel on aktiivne õppimismeetod. Antud meetod nõuab õppurilt suuremat mõtetegevust ning võimet arusaada tehtud otsuste tagajärgedest. Probleemi/ülesande lahendamisele lähenetakse küsimusega „Mis juhtuks siis, kui ma/me teeksime nii...?“ (Carlsen 2002, lk 49).

Rakenduspedagoogika õpiku kontekstis on õppimine avastuse või probleemilahenduse teel näiteks takistusriba läbimine. Sõdur peab takistusriba läbides võtma vastu arvukalt otsuseid, kuidas, mingi osa sellest läbida, ning arvestama, et sellel on omad tagajärjed. Näiteks kas see otsus ohustab sõdurit või mitte.

Tantsukunsti kontekstis toimib see aga „Kuidas minu otsused mõjutavad gruppi ning lõpptulemuseni jõudmist?“ põhimõttel. Iga õpilane saab ülesande, mille peavad lahendama, ning hiljem lahendused lahti seletama ka ülejäänud grupile. Tantsukunsti kontekstis kasutatakse avastuse või probleemilahenduse meetodit kõige enam loovtantsus ja improvisatsioonis, kõikides loovat ja loomingulist lähenemist nõudvates ülesannetes, siin ja praegu lahenduse leidmises. Käesolevas uurimisprotsessis käsitleti avastuse või probleemilahenduse meetodit pigem erinevate keskkondade/ruumide kontekstis, kus sarnaseid gruppidele antud ülesandeid tuli lahendada meeskonnana erinevates ruumides. Kas lahendused on samad ka erinevates keskkondades? Kui ei, siis kui hästi tullakse toime erinevate keskkondade arvestamisega ülesannet lahendades? See nõudis õpilastelt „kastist välja“ mõtlemist.

Paralleeli saab tuua näiteks üheksa punkti probleemiga (joonis 1) (Carlsen 2002, lk 49-50). Selles ülesandes peab nelja sirgjoonega ühendama kõik punktid.

Joonis 1. 9 punkti probleem. (Carlsen 2002, lk 49)

Selle ülesande lahendamiseks peab kõrvaldama harjumuspärase kujutluspildi, ning lähenema uue vaatenurga alt. Ainus erinevus selle ülesande ja tantsugruppide vahel on ruumitunnetuse küsimus. Lahendus paberil või siis lahendus Viljandi Huvikooli saalis ei pruugi ilmtingimata olla lahendus reaalsuses või siis Ugala teatri suures saalis.

Rakendades meetodit õppimine avastuse ja probleemilahenduse teel lõi mulle, kui vaatlejale, soodsa keskkonna jälgimaks mõlema grupi mikrokliima kujunemist ja arenemist. Põhjuseks oli ülesannete ning nende lahendamise tingimuste pidev muutumine.

1.3 Hip-hop tantsustiili põhiprintsiibid

Kuna kasutasin hip-hop tantsustiili vahendina rakendatud õppemeetodis ülesannete püstitamisel, siis läbi selle tantsustiili põhiprintsiipide omandamise hindasin ka võrdlevalt mõlema grupi lõpptulemust. Selleks pidasin vajalikuks lahti seletada hip-hop tantsustiili kaks põhiprintsiipi.

Mõlemad printsiibid on algvariandid, millest hip-hop tantsustiili õppimist alustatakse. Siiski on stiilile väga omane nende printsiipide kohandamine individuaalse tantsija või grupi järgi.

Oluline on arvestada sellega, et antud printsiibid kehtivad *old-school* hip-hopi tantsustiili juures, ehk hip-hopi juures, mis oli 1980-ndate teisest poolest kuni 1990-ndate lõpuni. 21. sajandi viimase kümnendi jooksul on mõiste hip-hop tähendus märkimisväärselt laienenud ning need kaks põhiprintsiipi ilmtingimata enam liikumises ei väljendu. Oma metoodika läbiviimisel siiski toetusin hip-hop tantsustiili algele kahele printsiibile.

Esimene põhiprintsiip:

Bounce, mis otsetõlkes tähendab põrkamist. *Bounce* tähendab põlvede kõverdamist muusika rütmis, kus reeglina on kaks jalga maas, mõlemad jalad täis tallal ning jalad

on paralleelselt. *Bounce-i* võib teha nii koha peal, kui ka ruumis ringi liikudes. *Bounce-i* kasutatakse reeglina läbivalt hip-hop stiilis tantsides. (lisa 1)

Teine põhiprintsiip:

Rocking, mis tuleneb inglise keelsest sõnast *rocking chair*, ehk kiiktool, on printsiip, kus tantsija muusika rütmi kasutades liigutab ülakeha ette-taha. Rõhk võib olla nii ette kui ka taha. Reeglina on *rocking* tugeva aktsendiga (rõhutab muusika bassilööke).

Algselt kasutati hip-hop tantsustiilis mõlemat printsiipi samaaegselt läbivalt. See lõi kvaliteedi, mis on sellele tantsustilile omane. Neid printsiipe harjutades, ning liikumises rakendades tekib igal tantsijal stiilile omane kehakeel, mida hip-hop maastikul nimetatakse *flow-ks*.

2. UURIMISMEETOD

Uurisin, kuidas grupi mikrokliima mõjutab õpilaste tantsutehnilist arengut läbi õppimise avastuse või probleemilahenduse teel kahe hip-hop tantsustiili harrastava grupi näitel. Ühe grupi vanuseaste oli 12-16 eluaastat, ning grupis osales protsessi algusest lõpuni üheksa õpilast, ei lisandunud ega lahkunud ühtegi liiget (grupi nimi oli Lolod). Teise grupi vanuseaste oli 15-17 eluaastat, ning grupis osales protsessi algusest lõpuni kuus õpilast, ei lisandunud ega lahkunud ühtegi liiget (grupi nimi oli I trupp). Protsess kestis alates 4. märtsist kuni 18. aprillini (poolteist kuud) ning mõlema grupiga kohtusin võrdselt kaks korda nädalas poolteist tundi korraga. Mõlemad grupid said samasugused ülesanded. Ülesanded jagunesid kaheks osaks- individuaalne ülesanne igale grupi liikmele ning ülesanded grupi koosseisus. Alljärgnevalt kirjeldatud ülesanded on ajalises järjestuses nii, nagu need protsessi jooksul anti. Nii individuaal ülesande kui ka grupi ülesannete täitmiseks oli mõlemal grupil aega üks nädal ehk kaks korda poolteist tundi. Ülejäänud aeg oli gruppidel lõpptulemuse lihvimiseks. Ülesannetes mainitud baasliikumised ei ole eelnevas alapeatükis lahtikirjutatud põhiprintsiibid, vaid on hip-hop tantsustiili baasliikumised, mis toetuvad nendele printsiipidele.

Individuaalne ülesanne:

Iga grupi liige sai ühe hip-hop tantsustiili baasliikumise, ning pidi sellest looma oma variatsiooni. Grupile olin enne ülesande andmist tutvustanud baasliikumisi, ning esitanud ka näiteid variatsioonidest. Minu poolt näidatud variatsioonid kasutada ei tohtinud. Pärast variatsiooni loomist oli iga grupi liikme ülesanne tutvustada baasliikumist ning seejärel oma versiooni ja see ka grupile iseseisvalt selgeks õpetada. Juba selles faasis oli tähtis jälgida hip-hop tantsustiili kahte põhiprintsiipi. Ülesande

eesmärk oli avada õpilaste mõtlemine ühe liigutuse erinevate rakendamise võimaluste suhtes. Antud ülesandes täitsin ülesande andja ja vaatleja rolli.

Grupi ülesanded:

- 1) Kui iga grupi liige oli oma variatsiooni grupile tutvustanud ning selgeks õpetanud, pidi grupp iseseisvalt variatsioonid panema loogilisse jadasse. Eesmärk oli panna grupp iseseisvalt koostööd tegema ning avastama võimalusi liikumiste sidumiseks. Antud ülesandes täitsin ülesande andja ja vaatleja rolli.
- 2) Jada täiendamine: Iga variatsiooni vahele tuli luua 8 taktiline üleminek ühelt variatsioonilt teisele, kasutades hip-hop tantsustiili kahte põhiprintsiipi. Eesmärk oli grupp panna mõtlema erinevate lahenduste peale, mis koreograafiat terviklikumaks teeb. Lisaks, kuidas ühest variatsioonist jõuda teise nii, et see oleks põhjendatud ning loogiline. Antud ülesandes täitsin ülesande andja ja vaatleja rolli.
- 3) Luua iseseisvalt koreograafia algus ja lõpp, kasutades sümfonismi võtteid (ülesande andmisel tutvustasin grupile erinevaid sümfonismi võtteid). Eesmärk oli õpilased panna mõistma koreograafiat kui tervikut, luues sellele põhjendatud alguse ja lõpu. Antud ülesandes täitsin ülesande andja ja vaatleja rolli.
- 4) Hip-hop tantsustiili kahe põhiprintsiibi esile toomine grupi poolt loodud koreograafias. Antud ülesanne oli ainus koht, kus mina kui juhendaja ei olnud ainult ülesande andja ja vaatleja vaid olin ka õpetaja rollis. Kuna mõlemal grupil puudus kogemus printsiipide rakendamisel, tegin protsessi lõppfaasis kolm korda poolteist tundi treeningut nagu hip-hop tantsustiilis ette nähtud. Treeningutes kasutasin baasliikumisi, mida olin kasutanud ka individuaalsetes ülesannetes. Eesmärk oli hip-hop tantsustiili kontekstis suunata koreograafia fookus põhiprintsiipide rakendamisele.

Kõikide grupi-ülesannete juures pidi grupp mõtlema ka ruumi iseärasuste peale. Kuna lõppeesmärk oli valminud koreograafiat esitada Ugala teatri suures saalis, aga protsess toimus Viljandi Huvikooli laval. Oli tähtis, et olles huvikooli saalis, suudaks grupp mõelda lahenduste peale, mis toimiksid Ugala teatri suurel laval.

3. TULEMUSED JA JÄRELDUSED

Uurimistöös otsisin vastust küsimusele, kuidas mõjutas mikrokliima grupi tantsutehnilist arengut läbi hip-hop tantsustiili kahe põhiprintsiibi, võrdlevalt kahe hip-hop tantsustiili harrastava grupi näitel. Järgnevas võrdlusanalüüsis tuginesin enda, kui nende kahe grupi õpetaja, vaatluste tulemustele ja analüüsisin tulemusi tuginedes meeskonna mikrokliima viiele etapile (pt 1).

3.1 Tulemused

Lolod:

Kuna Lolod olid enne õppeprotsessi alustamist olnud samas koosseisus ainult kuus kuud, siis polnud neil veel mikrokliima lõplikult välja kujunenud. Vastasel juhul oleks saanud mikrokliima kujundamisel esimesed kolm etappi vahele jätta. Mikrokliima arenguetappide teooria kohaselt võib grupp jääda teises etapis pikemaks ajaks vinduma, kui püütakse konflikte maha suruda või vältida (Salk, 2003). Lolode põhiliseks probleemiks just see oligi. Pärast individuaalsete ülesannete lahendamist hakkasid tekkima grupis lahkkelid, mida igal võimalusel eirati. Kardeti, et konflikti lahendamist või kompromissi loomist võib keegi grupi liikmetest võtta liiga isiklikult ega suuda näha suuremat pilti ehk, et selle vajadus seisneb grupi üldises edasiliikumises antud protsessis. See tähendab, et mikrokliima arengu esimeses etapis loodud vundamendi redigeerimisest hoiduti, olenemata selle vajadusest. Reeglina ei saa teisest etapist edasi liikuda, kui konfliktidega pole grupisiseselt tegeletud. Õppeprotsessi kontekstis ajapuuduse tõttu oli siiski grupp sunnitud edasi liikuma, mis tähendab, et olin grupi-välise inimesena sunnitud võtma endale liidri rolli ning konfliktid lahendama. See aga

tähendab seda, et mikrokliima redigeeritud vundament ei olnud Lolodel kõige efektiivsem kuna see ei loksunud paika konfliktide lahendamise teel grupi siseselt. Selle tagajärjel oli järgnevates etappides soodsa mikrokliima väljakujunemisel puudujääke. Selle arvelt kulus õppeprotsessi teisel poolel rohkem aega konsensuse leidmistele, kui oleks pidanud, mis tähendab, et kannatas fookuse kandmine hip-hop tantsustiili põhiprintsiipide rakendamisele.

I trupp:

Kuna I trupp oli enne õppeprotsessi algust olnud samas koosseisus juba kolm aastat, algas selle grupi mikrokliima kujunemine neljandast etapist ehk meeskonna mikrokliima toimimisest. Õppeprotsess lõi grupile erineva keskkonna sellest, millega grupp oli harjunud, ehk normaliseerumine võis võtta aega. Kuna motivatsioon grupisiseseks koostööks ning ülesannete lahendamisel tulenevate probleemidega tegelemise tahe grupi koosseisus oli suur, normaliseerus I trupi mikrokliima esimese kahe nädalaga. See soodustas ülejäänud õppeprotsessis fookuse kandmist hip-hop tantsustiili põhiprintsiipidele.

3.2 Järeldused

Lolode tulemus protsessi lõpus hip-hop tantsustiili põhiprintsiipide väljendumise koha pealt oli rahuldav. Põhjuseks pean suurt ajakulu jõudmiseks meeskonna mikrokliima toimimiseni. Jõuti küll lõpuks ülesannete lahendamise juures konsensuteni, kuid ajapuuduse tõttu ei jõutud tegeleda lõpptulemuse lihvimisega. Lolode kokku pandud koreograafia oli iseenesest loogiline, grupile positiivses mõttes väljakutseid esitav ning omas suurt potentsiaali hip-hop tantsustiili põhiprintsiipide väljatoomiseks. Paraku nõudis rohkem fookust ülesannete lahendamisel esile kerkinud probleemide lahendamine, ning põhiprintsiipide väljatoomine jäi tagaplaanile.

I trupi tulemus protsessi lõpus hip-hop tantsustiili põhiprintsiipide väljendumise koha pealt oli märkimisväärselt rohkem läbimõeldud ning rafineeritud. Kuna I trupp oli

samas koosseisus palju kauem, kui Lolod, oli nende mikrokliima välja kujunenud. See tähendab, et I trupp jõudis mikrokliima toimimise ehk neljandasse etappi palju kiiremini. Tänu sellele sai grupp suunata oma fookuse hip-hop tantsustiili põhiprintsiipide rakendamisele koreograafias ja said põhiprintsiipide kvaliteedi läbi pikema viimistlemise protsessi viia peaaegu ideaalse tulemuseni.

Vaatlusest saadud informatsiooni põhjal järeldasin, et I trupp saavutas silmnähtavalt kõrgema kvaliteedi hip-hop tantsustiili kahe põhiprintsiibi väljatoomisel kui Lolod. Mida kiiremini jõuab grupp mikrokliima arengu neljandasse etappi, seda rohkem saab grupp tagada lõpptulemusele hea kvaliteedi, olenemata sellest, mis lõppeesmärk on. Neljandasse etappi jõudmise kiirus sõltub sellest, kui kaua on grupp muutumatus koosseisus olnud, palju suheldakse töö/trenni väliselt ning palju on grupil kogemust täita ülesandeid või lahendada probleeme grupisiselt.

Samas oli tähtis teadvustada, et kuigi I trupi tantsutehniline areng hip-hop tantsustiili põhiprintsiipide väljatoomise kontekstis oli suurem, kui Lolodel, oli Lolodel suurem areng mikrokliima loomisel ning selle sees toimimisel, kui oli seda I trupil. Kuna I trupil oli mikrokliima lõplikult välja arenenud, oli neil kergem kohaneda ning grupp omas juba olemasolevaid kogemusi, mida oskas rakendada. Lolod pidid protsessi vältel alles nende väljakutsetega tegelema ning usun, et järgmine sarnane protsess edeneb neil grupi koosseisus juba palju paremini.

3.3 Eneserefleksioon

Olen ise väga paljudes sarnastes protsessides osalenud aga seda grupi ühe liikmena, kes ülesandeid lahendama peab, kuid esmane kogemus oli olla sellise protsessi läbiviija ja vaatleja. Usun, et minu kui läbiviija ja vaatleja suurim nõrkus oli läbiviija ja vaatleja rollide täitmise vähene kogemus. Seda tagant järgi analüüsid väljendus minu oskamatuses tähele panna, millal oleks olnud kõige soodsam aeg sekkuda, et protsess liiguks edasi järgmise mikrokliima arenguetapi suunas. Eriti arvestades seda, et I trupp ei vajanud sekkumist kogu protsessi vältel kordagi. See tähendab seda, et kahe grupi vahel oli suur kontrast, mis tegi sekkumise vajaduse palju paremini märgatavaks. Seega

leian, et osaliselt olen mina, kui protsessi läbiviija ja vaatleja süüdi Lolode lõpptulemuse rahuldavas kvaliteedis, kuna ei märganud õigel hetkel vajadust sekkuda. Vaatlejana oleks pidanud grupisiseste probleemide lahendamise asemel neid ennetama või suunama gruppi enne kui probleem muutub liiga süvenenuks. Tunnen, et keskendusin liialt vaatlusele ning jätsin grupi abistamise tagaplaanile, kuid samas leian, et mõlemad peaksid olema võrdse tähtsusega, nii vaatlus kui abistamine. Minu kui õpetaja küsimuseks jäi siis ja praegu, kuidas leida tasakaal sekkumise/mittesekkumise osas.

Tunnen, et vaatleja rollis oleksin võinud paremini märgata, millal on vajadus sekkuda. Kuna varasem kogemus vaatleja rolli täitmisel puudus, jõudsid mõned probleemid süveneda rohkem, kui oleksin tahtnud, ning selle tagajärjel kannatas ka lõpptulemuse kvaliteet.

Suurim ebaõnnestumine, mille õpetaja rollis tegin, oli see, et lasin enda katsetushimul endast võitu saada. Selle tagajärjel said mõlemad grupid vaheülesandeid, mis protsessi lõpptulemuseni jõudmisega kuidagi seotud polnud. Üldiselt ei pea miinuseks seda, kui õpetaja protsessi käigus enese harimise eesmärgil õpilaste peal mingisuguseid lahendusi katsetab, kuid antud kontekstis, kuna aega oli vähe, tundsin, et see pigem takistas grupil edasi liikumist.

KOKKUVÕTE

Töös otsisin vastust uurimusküsimusele, kuidas mõjutab mikrokliima grupi tantsutehnilist arengut läbi hip-hop tantsustiili kahe põhiprintsiibi, võrdlevalt kahe hip-hop tantsustiili harrastava grupi näitel.

Grupi mikrokliima areneb viie etapiga. Kõige rohkem mõjutab grupi tantsutehnilist arengut läbi hip-hop tantsustiili kahe põhiprintsiibi aeg, mis grupil kulub mikrokliima neljandasse arengu etappi ehk meeskonna mikrokliima toimimiseni jõudmiseks. Sinna jõudmine on tähtis olenemata grupi tegevusvaldkonnast või grupile antud ülesannete sisust, kuna alles mikrokliima arengu neljandas etapis tekivad grupil ühised kirjutamata reeglid, läbi mille lõpptulemuseni jõutakse. Lisaks mida lühem on aeg, millega jõutakse mikrokliima arengu neljandasse etappi, seda rohkem on grupil aega viimistleda lõpptulemust vastavalt vajadusele. Eelkõige sõltub neljandasse etappi jõudmise aeg sellest, kui kaua on grupp samas koosseisus eelnevalt olnud ning palju on grupil varasemalt kogemust grupisisest ülesannete ja probleemide lahendamisel.

KASUTATUD ALLIKAD

- 1) Eesti Keele Instituut <https://sonaveeb.ee/search/est-est/detail/mikrokliima/1>
(16.05.2019)
- 2) Salk, A. 2003. Mikrokliima areneb viie etapiga. *Äripäev*, 28.04.
- 3) Carlsen, P. 2002. Rakendapedagoogika õpik: Kaitsejõudude peastaap
- 4) Minton, S. 2016. *Thinking with the dancing brain*: Rowan & Littlefield

LISAD

- 1) https://www.youtube.com/watch?v=F_xK9F9AP48

SUMMARY

How does a groups microclimate affect their progression through the concept of implementing two main principals of hip hop dance style in a groups choreography? A groups microclimate develops through 5 stages. The information gathered through observation suggests that the main factor that affected a groups progression in a process is the time it takes the group to reach stage four of microclimate development, which is the stage where microclimate becomes operational within the group. It is the stage where a group has implemented a series of unwritten rules that are used by every individual within the group to complete the assignment ahead of them. Additionally in this stage a group has reached the point where compromising is welcomed, which means that a group can solve any issue, that they face, with ease. Since unwritten rules are implemented, there is time to tweak the final „product“ of the process which ever way necessary in order to produce the best result(s) possible.

The faster a group reaches stage four of group microclimate development, the better the quality of the final „product“ of the process, no matter the concept of the process or assignments it consists of.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Karl Kask,

(autori nimi)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose

GRUPI MIKROKLIIMA SUHE GRUPI TANTSUTEHNILISELE ARENGUGA

(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja on Anu Sööt,

(juhendaja nimi)

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Karl Kask

20.05.2019